

## עיי משפּט נר מציה

**בא א מיי פ"ב מהל' טומאת מת הל' יא: בב ב מיי פ"ח עס הלכה ד:**



**שיטה מקובצת**

**א**ן בבב אחת ידו אחת נוגעת כאן: **ב**ן דהנוגע היינו נמי מאהיל: **ג** הפסורגין כעין שמסרגין המטות: **ד** אם שטחן מקורה לחברתה נעשו תקרה ובטלן: **ה** היו פרוסים על המת באויר שנטלן וכו' ופרסן על המת: **ו** ועושין אותה תיבות תיבות: **ז** להצניע בהן אוכלים ומשקים: **ח** דאי אית להו מנא להו לפרש:

## קבה:

**אמר ר' זירא רישא בטומאה רצוצה בין ב' מגדלים עסקין.**
הוא מצי למימר בטומאה למטה מטפח עסקין כדלמרינן בסמוך אלא משמעות אהל משמע ליה למעלה מטפח אי נמי לית ליה סבא דלקמן וא"ת אי בטומאה רצוצה דווקא עסקין אמאי נקט בסיפא המשכה ע"י

דבר אחר טהור וי"ל דלמא לאשמועין דאפילו בין שני מגדלים דומיא דרישא לא הוי טומאה רצוצה בהמשכה ע"י דבר אחר דתרתי בעינן בין ב' מגדלים וגם שהוא ענמו מאהיל על הטומאה או הטומאה עליו: **ומאן תנא דקרי לאהר נוגע רבי יוסי היא.** פ"י בקונט' דלא מייתי ראיא אלא אליבא דרבא וכן עיקר דהא לאציי מאי משני דע"כ לריך לאוקומי מתניתין בכל ענין דאם לא כן מאי דחה רבי זירא וזירא על בטומאה בין שני מגדלים נוקי נמי מתניתין בכה"ג אלא ע"כ לריך לפרש בכל ענין דלא תקשה אכתי נוגע אין מאהיל בלא טומאה רצוצה לא הילכך אליבא דאציי לא מיתוקמא כיון דאיכא אהל למעלה מטפח דלא הוי נגיעה אבל רבא דלא מפיח אלא אהל דהמשכה ליכא למיפרך מידי דמתני' לא איירי בהמשכה מדקמני הנוגע משמע אהל דומיא דנוגע דלחיה גופיה ולא ע"י דבר אחר ואציי ורבא לית להו דרבי זירא דשני לעיל בטומאה בין שני מגדלים דאי אית להו מנא אן לן לפרש כדמפרש דלמא בטומאה רצוצה בין שני מגדלים עסקין אלא ודאי לית להו וא"ת וכיון דלית להו דרבי זירא והוא דלעיל מתוקמא לאציי כדלית ליה ולרבא כדלית ליה ואמאי טפי שפיר לרבא דמתוקמא בפשיטות דרישא מנטרפין דכאלו נגיעה היא כיון שאין בהמשכה ובסיפא דאין מנטרפין כיון דע"י המשכה היא וא"כ אמאי אינטרין להציא מהבא מההיא דלעיל יכול להציא ראיא דקרי לזהל מגע לפי סברת רבא וי"ל דניחא ליה טפי לאתויי מהבא שזכר זה שם חכם: **שלא** כנגד הנקב שהורו. וא"ת כיון דלא מצטל להו כדפ"י בקונטרס יהא טמא אפילו שלא כנגד הנקב כדלמרינן פרק לא יספור (ב"ב דף יט: ) דכל מידי דלא מצטל ליה אין חוץ בפני הטומאה ומיהו שם פירש דכל דבר שסותם כל החלון א"צ

בטול ושם (כ. ד"ה ה) מפורש: **קסבר רבי יוסי** שומאה אינה בוקעת ועודא. וא"ת היכי מוקמין לעיל מתניתין כותיה והא מתניתין סבר דבוקעת ועולה דקתני סתומה הנוגע זה טמא ואוקמין דמאי נוגע מאהיל וי"ל אע"ג דסבר רבי יוסי טומאה טמונה אינה בוקעת מודה בקולית סתומה שמטמא בזהל כמו צמת בכסותו דמודה רבי יוסי דמטמא: **שומאה** בבית מה שבתוכה שהורו. שהמגדל חוץ בין הטומאה ובין מה שבתוכו דאינו מקבל טומאה דעשוי לנחת הוא: **יבנא** הוא להוציאה ולשורפה במקומה. נראה דמודה רבי יוסי בזה דלמרינן בציצה (דף י.) המת צבית ולו פתחים הרבה כולן טמאים מפני שסוף טומאה לצאת דרך שם דהתם צמת שלם דאין דרך לשורפו ולנתחו פחות מחיית:

אם

טומאה הילכך חוצצין: **אינימא**. ששטחן על המת למטה מטפח שאין מהן ולמת טפח: **לא מצטל ליה**. להיות כסותו של מת: **וסהוי כטומאה טמונה**. אי למטה מטפח עסקין נהי נמי דלא מצטל ליה תיהוי מיהא טומאה טמונה שאין לה חלל טפח דקי"ל (אהלות פ"ד מ"ו) בוקעת ועולה עד לרקיע וא"כ תמלא חצייה למעלה מטפח: **תיבס מגדל**. של עץ משטיי"ר ועושין וואותו תיבות תיבות קטנות להלניע דהן וכללים ומשקין: **שיש זה**. בחלל פותח טפח. ה"ג לה צמשה דאהלות שיש זה פותח טפח דלא הויא טומאה טמונה: **ואין ציציאפה**. צחור פתח אין זו טפח: **טומאה צפוכה היום טמא**. ואע"פ שפתחה קטן כדמפרש טעמא מפני שדרך טומאה לצאת על כרחך סופה לצאת דרך פתח זה לפיכך מטמאה מיד דרך יציאתה ומדרבנן: **מה שצפוכה טהור**. הואיל ואין ציציאתה פותח טפח והרי אין סופו להכניס לה מת: **רבי יוסי מטהר**. כדמפרש דמאך אין סופה לצאת דרך פתח זה שיהא זה שיעור טומאה שיכול להוציאה לחצאין או לשורפה במקומה: **וקסני סיפא העמידה צפתה**. וכולה צבית אלא שפתחה לחוץ: **טומאה צפוכה היום טהור**. דמשום מאי איכא לטמויי הא טומאת אהל ליכא דיש זה פותח טפח ולא טמונה היא ומשום יציאה נמי לא מטמיא דהא אין יציאתה לפניס:

## העור והרוטב פרק תשיעי חולין

**הנוגע בחלי זית ומאהיל על חלי זית.** צבת אחת ידואן נוגעת כאן והשניה מאהלת כאן: **או חלי זית מאהיל עליו.** כגון שנמון בקיסם ותחוב צכותל וזה עומד תחתיו א"ל ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחלי זית כגון חלי זית מוטל ע"ג קרקע והוא עומד אצלו ודף אחד מאהיל על

שניהם: **אמאי טהור.** הלא זה אהל גמור ועיקר אהל האמור בתורה זה הוא כל הבא אל האהל (במדבר יט) שהצית מאהיל עליו ועל מת כאחד: **רצוצה**. כל דבר שאין לו מקום ריוח קרי רצוך ופחות מטפח לאו חלל הוא ונקרא מה שצמכו רצוך: **מגדלים**. של עץ: **דכונה נגיעה היא**. אפילו הוא מאהיל למעלה מן הצפר הרבה כגון שהיו המגדלים גבוהים והטומאה למטה והוא מאהיל סמוך לראשיהן קרי נגיעה דכיון דהלמ"מ היא דטומאה רצוצה בוקעת הוי כמאל דמלי טומאה כל חלל שצין שני המגדלים ומאהל לא תסייעה לרבי יוחנן: **ומאן סנא**. דמתניתין לרבי יוחנן דאוקי דהנוגע איהיינו מאהיל: **סרווד**. קף. **רקב**. עפר של מת. ושיעור מלא סרווד הלמ"מ: **הא לא נגע צכוליה**. דהא כל העפר אינו מחובר יחד והנוגע צדד זה לא נגע צדד זה וכל חד וחד עפרא צאפי נפשיה הוא: **אמר אציי**. המאהיל למטה מטפח שאין טפח בין ידו לטומאה קרי לה אהל נגיעה. ולאציי לא מיתוקמא מתניתין כרבי יוחנן דלא מיקרי מאהיל נוגע אלא למטה מטפח דהוי כנגיעה ואכתי דדר דוקין קמא לדוכתיה נוגע אין אצל מאהיל אהל גרידא למעלה מטפח לא ואי דאיכא כזית בזהל נמי ליטמא. ואציי לא מהדר לאוקמא לדרבי יוחנן דהא אציי אוקמה למתניתין צשאין זה כזית וצששיפה והכא קא מהדר לתרואי מילתיה דרבי יוסי דקתני גבי רקב מגע ואהל וקשיא לן הא לא נגע צכוליה ומוקי ליה אציי בזהל נגיעה: **רבא אמר אפי' למעלה מטפח אהל נגיעה**. מיקרי ושפיר מיתוקמא מתני' כר' יוחנן ורבי יוסי היא: **בהמשכה**. דבר אחר מאהיל עליו ועל הטומאה דהוא אינו מאהיל על הטומאה ולא הטומאה מאהלת עליו אלא דבר אחר ממשיך את הטומאה עליו: **מנא אמינא**

לה. דאפילו למעלה מטפח קרי ליה רבי יוסי אהל נגיעה: **חבלי מטה**. המסורגים אשמסרגים מטות כמין קליעה. וכן סריגי חלונות שנותנים עלים דקים או טבי צרול בחלונות בסירוג צקליעה שלא יכנס אדם בהן: **חוצצין בין צית לעליה**. אם דאש שטחו מקורה לחברתה נעשו תקרה וצטלו ואין מקצלין טומאה וחוצצין בפני הטומאה שלא תכנס טומאה לצד שני שעליה כלומר לעליה ואע"פ שנקוצים הרי אין צנקצים פותח טפח וכל נקב העשוי לאויר שיעורו כמלא אגרוף וכל נקב שבין צית לצית או בין צית לעליה שיעורו צפותח טפח ואף הנוגע כנגד הנקב טהור: **אסופו פורסים על המת צאוויר**. שנטלו מן המטה כמו שהן מסורגות ופורסן על המת צאוויר: **הנוגע כנגד הנקב טמא**. דעכשיו לא נעשו תקרה להיות הכל כסותם לפיכך הנוגע כנגד הנקב טמא שהרי מאהיל על המת. שלא כנגד הנקב טהור דחצלים בלא מטה אינן מקצלין

#### מסורת הש"ס

א) (מיר מט: אהלות פ"ב) [מוספתא ריש פ"ד דאהלות], ב) [ג"ל דמניאן], ג) [מוספתא דאהלות פ"ט ה"ה ע"ש], ד) [כריתות כא:], ה) אהלות פ"ד משנה ג, ו) מכאן שיך עוד לע"ה, ז) ע"כ שיך לשם, ח) שטחו בין קורה לחברתה מהרש"ל,



**גליון הש"ס**

גב' קסבר ר' יוסי שומאה בטומאה. עיי פירושין דף עט ע"ה פוס' ד"ה הרי הוא:



**הגהות מהר"ב**

**רנשבורג**

א] רש"י ד"ה או חלי זית וכו' וזה עומד תחתיו כאן הס"ד ואח"כ מה"ד ודבר אחר:



**לעזי רש"י**

מישטיי"ר. ארון כלים.